

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2025

Τροπολογία Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ:

Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, επέκταση μετενέργειας και προσφυγής στη διαιτησία- Για επαρκείς μισθούς και εργασία με αξιοπρέπεια

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής με πρώτο υπογράφοντα τον Πρόεδρο Νίκο Ανδρουλάκη, κατέθεσε τροπολογία στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με την εν λόγω τροπολογία το ΠΑΣΟΚ προτείνει:

-την **επαναφορά του συστήματος προσδιορισμού του κατώτατου μισθού/ημερομισθίου αποκλειστικά με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ)**, κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων

- την **επαναφορά της μετενέργειας των συλλογικών συμβάσεων, ώστε να γίνει βμηνη και ολική** δηλαδή να αφορά το σύνολο των κανονιστικών όρων της Σ.Σ.Ε. που λήγει και όχι μόνο τον βασικό μισθό και τα τέσσερα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικίνδυνης εργασίας

- **την επαναφορά της δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία**, όπως ίσχυε πριν τη νομοθετική παρέμβαση της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας το 2019 προκειμένου να ενισχυθούν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και οι συλλογικές συμβάσεις.

Ακολουθεί αναλυτικά η τροπολογία της Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής:

Αιτιολογική Έκθεση

Τα τελευταία 6 χρόνια, η Κυβέρνηση της ΝΔ με συνεχή νομοθετήματα (Ν. 4623/2019, Ν.4635/2019, Ν.4808/2021, Ν. 5053/2023) που παρουσιάζει ως εκσυγχρονισμό, απορρυθμίζει σταθερά την αγορά εργασίας, διευρύνοντας την εργασιακή ανασφάλεια, την υπεραπασχόληση και τη διάρρηξη της ισορροπίας οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Σύμφωνα με όλες τις επίσημες έρευνες, την ώρα που το ΑΕΠ της χώρας αυξάνεται, οι Έλληνες εργάζονται σκληρότερα και αμείβονται λιγότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, έχοντας τη δεύτερη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη σε όλη την ΕΕ (μετά τους Βούλγαρους). Σύμφωνα με την Eurostat, το 2023, ο μέσος προσαρμοσμένος ετήσιος μισθός πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο στην Ευρώπη κυμαινόταν από 13.503 € στη Βουλγαρία έως 81.064 € στο Λουξεμβούργο, με τον μέσο όρο της ΕΕ να φτάνει τα 37.863 €. Στις κατώτερες θέσεις βρίσκεται η Ελλάδα (17.013 €), την οποία υπολείπονται μόνο η Βουλγαρία και η Ουγγαρία (16.895 €).

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με έρευνα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, η οικονομική κατάσταση της πλειονότητας των Ελλήνων επιδεινώθηκε το 2023 ενώ για 6 στα 10 νοικοκυριά (60,7%) το μηνιαίο εισόδημά τους αρκεί μεσοσταθμικά για μόλις 19 ημέρες του μήνα.

Παράλληλα, η χώρα μας κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις των χωρών της ζώνης του ΟΟΣΑ ως προς την παραγωγικότητα, η οποία, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ (OECD Compendium of Productivity Indicators 2025), στη χώρα μας επιδεινώθηκε. Έτσι, ενώ το 2020 ήμασταν στο -21,7% του μέσου όρου του ΟΟΣΑ, το 2023 η παραγωγικότητα της Ελλάδας βρέθηκε στο -36,6%.

Η Κυβέρνηση της ΝΔ επένδυσε συνειδητά -και συνεχίζει τον ίδιο αδιέξοδο για την κοινωνία και την οικονομία δρόμο- σε ένα νεοφιλελεύθερο μοντέλο χαμηλής παραγωγικότητας και φτηνής απασχόλησης, υπονομεύοντας συστηματικά το δικαίωμα του συνδικαλισμού και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τα βασικά δηλαδή εργαλεία των εργαζομένων για αξιοπρεπείς αμοιβές και συνθήκες εργασίας.

Ενδεικτικά κάποια από τα πεπραγμένα της Κυβέρνησης:

- Κατάργησε τη διάταξη για το «βάσιμο λόγο» απόλυσης (άρθρο 117 του ν. 4623/2019) και τη δυνατότητα των εργαζομένων να προσφεύγουν μονομερώς στη διαιτησία.

- Με την ατομική διαπραγμάτευση έναντι των συλλογικών ανέτρεψε τις βασικές αρχές του εργατικού δικαιού.
- Συρρίκνωσε δραματικά το δικαίωμα του συνδικαλισμού και της απεργίας, φτάνοντας στο σημείο να ποινικοποιήσει την περιφρούρηση της απεργίας από τους απεργούς και να τους τιμωρεί με πρόστιμα – ακόμα και φυλάκιση.
- Νομοθέτησε τις 13 ώρες ημερήσιας απασχόλησης σε δύο ή περισσότερους εργοδότες, αλλοιώνοντας το πνεύμα και το γράμμα της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και παραβιάζοντας το θεσμοθετημένο 11ωρο συνεχούς ημερήσιας ανάπausης.
- Φρόντισε για την μη εφαρμογή του πνεύματος της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την Οδηγία για να επιτευχθούν επαρκείς μισθοί πρέπει να αυξηθεί το ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις. Λέει κατά λέξη η Οδηγία (σκέψη 25) : «Τα κράτη μέλη με υψηλό ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις τείνουν να έχουν μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων και υψηλούς κατώτατους μισθούς. Τα κράτη μέλη με μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων έχουν ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις άνω του 80 %.». Στη χώρα μας οι συλλογικές συμβάσεις δεν καλύπτουν ούτε το 30% των εργαζομένων.
- Νομοθέτησε τις κατά παραγγελία συμβάσεις εργασίας (on demand) (άρ. 10 του ν. 5053/2023), συμβάσεις που αποτελούν στην Ε.Ε. το άκρον άωτον της εργασιακής επισφάλειας και των καταχρηστικών πρακτικών εις βάρος των εργαζομένων, που τίθενται σε εργασιακή ετοιμότητα για όποτε και όσο τους χρειάζεται η επιχείρηση, προκειμένου να εξασφαλίσουν το βιοπορισμό τους.

Και σαν να μην έφταναν οι προηγούμενοι νόμοι Βρούτση- Χατζηδάκη – Γεωργιάδη , έρχεται τώρα με το νέο εργασιακό νομοσχέδιο να αποδομήσει έτι περαιτέρω την αγορά εργασίας εισάγοντας ρυθμίσεις, όπως:

- Την 13ωρη απασχόληση ημερησίως σε έναν εργοδότη,
- την υπερωριακή εργασία στους εκ περιτροπής εργαζόμενους, που -πέραν της αλλοίωσης του χαρακτήρα του ευέλικτου μέτρου της εκ περιτροπής απασχόλησης για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών της επιχείρησης- θα οδηγήσει μοιραία και σε καταστρατήγηση, καθόσον θα χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση παγίων και διαρκών αναγκών της επιχείρησης
- την υπερευέλικτη μορφή εργασίας των 2 ημερών/εβδομάδα, που διαμορφώνει ένα περιβάλλον υψηλής διακινδύνευσης καταχρηστικών πρακτικών, αφού δεν έχει κανένα περιορισμό στις ανανεώσεις της. Συνεπώς, μπορεί να συνάπτεται κάθε εβδομάδα, στερώντας από τον εργαζόμενο τα δικαιώματα που συνδέονται με την εργασία του (πχ ετήσια άδεια).

Ο σκοπός και το αποτέλεσμα όλου αυτού του πλέγματος νομοθετικών ρυθμίσεων δεν είναι παρά η διεύρυνση της δυνατότητας εξατομικευμένης ρύθμισης της διάρκειας και της οργάνωσης του χρόνου εργασίας με σκοπό την αύξησή του.

Και κάτι χειρότερο: η Κυβέρνηση επιχειρεί να ενσταλάξει στις συνειδήσεις των πολιτών-εργαζομένων που δεν τα βγάζουν πέρα με το εισόδημα από την πρώτη τους απασχόλησή ότι το 8ωρο είναι παρωχημένο και ξεπερασμένο. Και ότι φταίνε εκείνοι που δεν τα βγάζουν πέρα και όχι οι πολιτικές της Κυβέρνησης. Ακραίος νεοφιλελευθερισμός, ενδεδυμένος το μανδύα του δήθεν πολυδύναμου εκσυγχρονισμού και του ρεαλισμού.

Αυτή η πολιτική ούτε εκσυγχρονισμός είναι, ούτε ρεαλισμός. Αναχρονισμός είναι. Πολιτική 19^{ου} αιώνα είναι. Είναι κυνισμός και αναλγησία.

Την ώρα που οι αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες επενδύουν στην ποιότητα της εργασίας και στην εναρμόνιση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής ως εργαλεία αύξησης της παραγωγικότητας και αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος, την ώρα που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανοίγει ήδη διάλογο για το τετραήμερο και την «πράσινη εργασία», την ώρα που πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Ισπανία, Ιρλανδία, Βέλγιο) στρέφονται όλο και περισσότερο στην τετραήμερη εργασία χωρίς μείωση των αποδοχών, γιατί τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής της είναι ενθαρρυντικά τόσο για την βελτίωση συνθηκών ζωής των εργαζομένων όσο και για την αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας, η Κυβέρνηση προωθεί συστηματικά το μοντέλο της φθηνής και απαξιωμένης εργασίας, μοντέλο διαμετρικά αντίθετο από ένα μοντέλο ανάπτυξης με κοινωνικό πρόσημο και ουσιαστική μέριμνα τόσο για την ελληνική οικογένεια, όσο και για το δημογραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα.

Επειδή αυτή η πολιτική είναι αδιέξοδη, επειδή η ελληνική κοινωνία και η ελληνική οικονομία αξίζουν περισσότερα, το ΠΑΣΟΚ με την παρούσα τροπολογία παρεμβαίνει εισάγοντας κάποιες από τις βασικές κατευθύνσεις μιας άλλης πολιτικής για τις οποίες δεσμεύεται απέναντι στον ελληνικό λαό.

Ειδικότερα προτείνεται η παρούσα τροπολογία αποτελούμενη από τρία (3) άρθρα ως εξής:

Άρθρο 1

Προσδιορισμός του κατώτατου μισθού από τους κοινωνικούς εταίρους και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, με νομοθετική του παρέμβαση-πρόταση νόμου το Νοέμβριο 2018 και στη συνέχεια με τροπολογίες του, υποβληθείσες τόσο το 2020 όσο και το 2023, σταθερά υπερασπίζεται και προτείνει την επαναφορά του

συστήματος προσδιορισμού του κατώτατου μισθού/ημερομισθίου αποκλειστικά με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) , κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, δηλαδή των κορυφαίων οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών.

Σήμερα, η αναγκαιότητα υιοθέτησης της τροπολογίας αυτής είναι αδήριτη. Και τούτο διότι αποδεδειγμένα αυτή είναι η διαδικασία που στηρίζει τους εργαζόμενους , την κοινωνία και την οικονομία.

Σύμφωνα με την σκέψη 25 του Προοιμίου της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία η Κυβέρνηση φρόντισε να παραποιήσει: «**Τα κράτη- μέλη με υψηλό ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις τείνουν να έχουν μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων και υψηλούς κατώτατους μισθούς.** Τα κράτη μέλη με μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων έχουν ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις άνω του 80 %. Ομοίως, **η πλειονότητα των κρατών μελών με υψηλά επίπεδα κατώτατων μισθών σε σχέση με τον μέσο μισθό έχει κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις άνω του 80 %.** Ως εκ τούτου, κάθε κράτος μέλος με ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις κάτω του 80 % θα πρέπει να θεσπίσει μέτρα με σκοπό την ενίσχυση των εν λόγω συλλογικών διαπραγματεύσεων. Κάθε κράτος μέλος στο οποίο η κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις υπολείπεται του κατώτατου ορίου του 80 % θα πρέπει να θεσπίσει πλαίσιο με τους αναγκαίους πρόσφορους όρους για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ώστε σταδιακά να αυξηθεί το ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις».

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή :

- η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας είναι απολύτως απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί η ανοδική κοινωνική σύγκλιση, η μείωση της μισθολογικής ανισότητας και, επομένως, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και επειδή για την επίτευξη αυτών, απαιτούνται α) η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών/ημερομισθίων, β) η προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών·, ώστε να φτάσει σε κάλυψη από ΣΣΕ τουλάχιστον το 80% των εργαζομένων,
 - η προσφορότερη μέθοδος για την πραγματική βελτίωση των αγοραστικών δυνατοτήτων των εργαζομένων είναι η επαναφορά του πλήρους ρυθμιστικού σχεδίου της ΕΓΣΣΕ και η ενίσχυση του συστήματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων,
 - το σύνολο των κοινωνικών εταίρων έχουν διακηρύξει την πίστη τους στην αξία του κοινωνικού διαλόγου και αναγνωρίζουν την αξιοπιστία της ΕΓΣΣΕ,
- προτείνουμε την τροπολογία αυτή με την οποία:

- η διαδικασία καθορισμού του βασικού μισθού και ημερομισθίου επανέρχεται στους Κοινωνικούς Εταίρους που μέσω διαπραγματεύσεων υπογράφουν Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, όπως καθορίζονται από το άρθρο 8 του ν.1876/1990,
- η διάταξη του ν.4093/2012, που προβλέπει ότι το πεδίο εφαρμογής της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. περιορίζεται σε μη μισθολογικούς όρους, καταργείται.

Άρθρο 2 **Χρόνος ισχύος της συλλογικής σύμβασης εργασίας**

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 9 παρ. 4 Ν. 1876/1990, όπως ισχύει μετά την ΠΥΣ 6/2012), στην περίπτωση λήξης Σ.Σ.Ε. είτε λόγω παρόδου της προθεσμίας της, είτε με καταγγελία, χωρίς να συναφθεί νέα Σ.Σ.Ε., η ισχύς των κανονιστικών όρων της Σ.Σ.Ε. παρατίνεται για ένα τρίμηνο από τη λήξη της (τρίμηνο υποχρεωτικής ισχύος). Ως κανονιστικοί όροι νοούνται οι όροι της Σ.Σ.Ε. που έχουν άμεση και αναγκαστική ισχύ για τα συμβαλλόμενα μέρη. Κατά το διάστημα αυτό, ο εργοδότης δεν δύναται να τροποποιήσει προς το δυσμενέστερο τους όρους εργασίας των εργαζομένων, αλλά δεσμεύεται από το περιεχόμενο της Σ.Σ.Ε., όπως και προ της λήξεως αυτής.

Μετά την πάροδο του τριμήνου και εφόσον δεν έχει συναφθεί νέα Σ.Σ.Ε. ακολουθεί η λεγόμενη μετενέργεια της Σ.Σ.Ε. Κατά τη διάρκεια της μετενέργειας οι κανονιστικοί όροι της Σ.Σ.Ε. εξακολουθούν να ισχύουν και να διέπουν τις υφιστάμενες εργασιακές σχέσεις, χωρίς, ωστόσο, να διατηρούν την άμεση και αναγκαστική ισχύ τους, αλλά συνεχίζουν να επιδρούν έξωθεν στην εργασιακή σχέση, δηλαδή δεν καθίστανται περιεχόμενο της σύμβασης εργασίας και δεν ενσωματώνονται σ' αυτήν. Εφόσον, δε, μετασχηματίζονται σε όρους των ατομικών συμβάσεων εργασίας, οι όροι αυτοί μπορούν να τροποποιηθούν όχι μόνο ευνοϊκότερα, αλλά και δυσμενέστερα για τους εργαζόμενους με νεότερη Σ.Σ.Ε. του ίδιου είδους και πεδίου ισχύος.

Με άλλα λόγια , στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ΠΥΣ 6/2012) η μετενέργεια είναι μερική, αφού από τους κανονιστικούς όρους εξακολουθούν να ισχύουν μόνο εκείνοι που αφορούν:

a) το βασικό μισθό ή ημερομίσθιο και

β) τα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικίνδυνης εργασίας. Κάθε άλλος μισθολογικός ή θεσμικός όρος παύει να ισχύει. Επομένως, ο εργοδότης έχει την ευχέρεια τους υπόλοιπους όρους, πλην των προαναφερθέντων, να τους καταργεί μονομερώς. Δεν οφείλει, δηλαδή, να συνεχίσει να καταβάλλει τα λοιπά επιδόματα και μισθολογικές παροχές που προέβλεπε η ληχθείσα ή καταγγελθείσα ΣΣΕ, όπως π.χ. πρόσθετους μισθούς (π.χ. 15ος και 16ος μισθός), bonus ή πριμ, διορθωτικά επιδόματα, επιδόματα εξομάλυνσης.

Με το προτεινόμενο άρθρο, με σκοπό για τη διευκόλυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και την προστασία των εργαζομένων, προτείνεται η κατάργηση

του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και η διάρκεια της μετενέργειας καθίσταται διμηνη και ολική, δηλαδή αφορά το σύνολο των κανονιστικών όρων της Σ.Σ.Ε. που λήγει και όχι μόνο το βασικό μισθό και τα τέσσερα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικίνδυνης εργασίας.

Άρθρο 3 **Επίλυση συλλογικών διαφορών με διαιτησία**

Σημαντικό ρόλο για την χαμηλή κάλυψη των εργαζομένων της χώρας μας από συλλογικές διαπραγματεύσεις διαδραμάτισε η διάταξη του άρθρου 57 του ν. 4635/2019, με την οποία η παρούσα Κυβέρνηση της Ν.Δ. αντικατέστησε τη διάταξη του άρθρου 16 του ν. 1876/90 (όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4303/2014), αφού μέσω της μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία αναπαραγόταν το 25% των κλαδικών και το 1/3 των ομοιοεπαγγελματικών Σ.Σ.Ε. πριν από την κρίση. Έτσι, με την νομοθετική αυτή παρέμβαση, η Διαιτησία ως μέσο επίλυσης συλλογικών διαφορών έχει σχεδόν εκλείψει.

Ως ΠΑΣΟΚ έχουμε αποδείξει και διακηρύξει την πίστη μας στην αξία της συλλογικής διαπραγμάτευσης και του κοινωνικού διαλόγου και με την τροπολογία αυτή προτείνουμε την κατάργηση των προβλέψεων του ανωτέρω άρθρου 57 του ν. 4639/2019 και την επαναφορά των προϊσχουσών αντίστοιχων διατάξεων, προκειμένου να αναβιώσει ουσιαστικά ο θεσμός της διαιτησίας και, επομένως, να ενισχυθούν οι διαδικασίες συλλογικών διαπραγματεύσεων και υπογραφής συλλογικών συμβάσεων, που αποτελούν το βασικό εργαλείο για τη διασφάλιση επαρκών μισθών και αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας.

Κείμενο Τροπολογίας

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με τίτλο «Δίκαιη Εργασία για Όλους: Απλοποίηση της Νομοθεσίας - Στήριξη στον Εργαζόμενο - Προστασία στην Πράξη – Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις»

Θέμα: Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, επέκταση μετενέργειας και προσφυγής στη διαιτησία: Για επαρκείς μισθούς και εργασία με αξιοπρέπεια

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Άρθρο 1

Προσδιορισμός του κατώτατου μισθού από τους κοινωνικούς εταίρους

και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας

1. Η διάταξη της Υποπαραγράφου 11 της παραγράφου IA Άρθρου Πρώτου του ν.4093/2012 (Α' 222) καταργείται.
2. Το άρθρο 103 του ν.4172/2013 (Α' 167) καταργείται.
3. Η παρ.1 του άρθρου 8 του ν.1876/1990 (Α' 27), όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Δέσμευση

Οι εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους όρους εργασίας που ισχύουν για τους εργαζόμενους όλης της χώρας.

Στους εργαζόμενους αυτούς περιλαμβάνονται και εκείνοι εκ των εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, των οποίων οι αμοιβές δεν προβλέπονται από το μισθολόγιο του δημοσίου».

Άρθρο 2

Χρόνος ισχύος της συλλογικής σύμβασης εργασίας

1. Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνάπτονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο. Η διάρκεια της ισχύος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος.
2. Η ισχύς της συλλογικής σύμβασης εργασίας αρχίζει από την ημέρα της κατάθεσής της στην αρμόδια υπηρεσία και λήγει με την πάροδο του χρόνου που συμφωνήθηκε ή με καταγγελία σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να ορίσουν για τη συλλογική σύμβαση εργασίας αναδρομική ισχύ έως την ημέρα της λήξης ή της καταγγελίας της προηγούμενης συλλογικής σύμβασης εργασίας, από την οποία αρχίζει να υπολογίζεται η διάρκειά της και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει προηγούμενη συλλογική σύμβαση εργασίας, από την έναρξη των διαπραγματεύσεων.
4. Οι κανονιστικοί όροι συλλογικής σύμβασης, που έληξε ή καταγγέλθηκε, εξακολουθούν να ισχύουν επί ένα εξάμηνο και εφαρμόζονται και στους εργαζόμενους που προσλαμβάνονται στο διάστημα αυτό, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.1876/1990.
5. Μετά την πάροδο του εξαμήνου οι υφιστάμενοι όροι εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου λυθεί ή τροποποιηθεί η ατομική σχέση εργασίας.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τις διαιτητικές αποφάσεις.
7. Από 15.10.2025, καταργείται το άρθρο 2 της υπ' αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α38/28-2-2012).

Άρθρο 3 **Επίλυση συλλογικών διαφορών με διαιτησία**

«Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990 (Α 27), όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής :

«Άρθρο 16
Διαιτησία
(Πρώτος Βαθμός)

1. Η προσφυγή στη Διαιτησία μπορεί να γίνεται σε οποιοδήποτε στάδιο των διαπραγματεύσεων με συμφωνία των μερών.
2. Είναι δυνατή η προσφυγή στη διαιτησία μονομερώς στις εξής περιπτώσεις: α) από οποιοδήποτε μέρος, εφόσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη μεσολάβηση, β) από οποιοδήποτε μέρος αποδέχτηκε την πρόταση του μεσολαβητή που απέρριψε το άλλο μέρος».

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Χρηστίδης Παύλος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν
Βατσινά Ελένη
Γιαννακούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)
Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)
Δουδωνής Παναγιώτης
Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)
Καζάνη Αικατερίνη
Κατρίνης Μιχάλης
Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)
Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας
Λιακούλη Ευαγγελία
Μιχαηλίδης Σταύρος
Μουλκιώτης Γεώργιος
Νικητιάδης Γεώργιος
Νικολαϊδης Αναστάσιος
Πάνας Απόστολος
Παπανδρέου Γεώργιος
Παππάς Πέτρος
Παρασκευαϊδης Παναγιώτης
Παραστατίδης Στέφανος
Παρασύρης Φραγκίσκος
Πουλάς Ανδρέας
Σπυριδάκη Αικατερίνη
Σταρακά Χριστίνα
Χνάρης Εμμανουήλ
Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

